

KULTTUURI TOIMII AINA

valve

VALVEEN
VUOSI
2021

Kesäkuussa 2021 Oulu valittiin Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026.
Kuva Sanna Krook.

TERVETULOA KULTTUURITALO VALVEEN TOIMINTA- KERTOMUKSEN 2021 PARIIN!

Kulttuuritalo Valve on osa Oulun kaupungin kulttuuripalveluja ja vastaa yleisten kulttuuri-palveluiden koordinoinnista. Valveen toimintaan kuuluu lastenkulttuurin ja kulttuurihyvinvoinnin kehittäminen koko kaupungin alueella, kulttuuripalvelujen vieminen kaupunginosaan sekä alueiden kulttuuritoiminnan tukeminen. Valve toimii yhteistyössä kolmannen sektorin sekä tapahtumien tuottajien kanssa. Valveella toimii Oulun lastenkulttuurikeskus.

KULTTUURITALO VALVE

Hallituskatu 7
PL 42
90015 Oulun kaupunki
Puh. 044 703 7501
kulttuurivalve@ouka.fi
www.kulttuurivalve.fi
facebook.com/kulttuurivalve
@kulttuurivalve

Valveen lippumyymälä

Puh. 08 5584 7575
Avoinna ke-to klo 14-19, pe-su klo 12-19

VALVEEN TILAT JA TOIMIJAT

www.kulttuurivalve.fi/valve

KAUPUNGINOSAKULTTUURI

Puh. 050 388 6982
www.kulttuurivalve.fi/kaupunginosakulttuuri

KULTTUURIHYVINVOINTI

Puh. 040 555 0063
www.kulttuurivalve.fi/kulttuurihyvinvointi

OULUN LASTENKULTTUURIKESKUS

Puh. 044 703 7544
www.kulttuurivalve.fi/lastenkulttuurikeskus

VALVEEN ELOKUVAKOULU

Puh. 044 703 7547
www.kulttuurivalve.fi/elokuvakoulu

VALVEEN SANATAIDEKOULU

Puh. 044 703 7543
www.kulttuurivalve.fi/sanataidekoulu

WELCOME TO BROWSE THE CULTURAL CENTRE VALVE'S 2021 ANNUAL REPORT!
You'll find information in English on pages 16-17 and 19.

UUDEN KULTTUURIPALVELUPÄÄLLIKÖN TERVEHDYS

JOTAIN UUTTA, JOTAIN VANHAA

En ole ihan varma, milloin olen ensimmäisen kerran tavannut **Arja Huotarin**. Se on saattanut olla jo 1980-luvun lopulla kulttuuritoimiston aikaan, mutta viimeistään se oli syksyllä 1998, kun Arja allekirjoitti työsopimukseni Oulun taiteilijatyöpajassa, jossa työskentelin vasta valmistuneena Hollannista Ouluun palanneena tanssijana ja koreografina. Enpä olisi silloin arvannut, että tulen seuraamaan Arjaa kulttuuripalvelupäällikön virassa 23 vuotta myöhemmin.

Arja Huotari on ollut merkittävä henkilö koko oululaisen kulttuurielämän kehittymiselle. Hänen vaikuttava ja pitkä uransa todistaa, että taide- ja kulttuuriala on alati muuttuva ja sen kulttuuripoliittisessa edistämistehtävässä työskentely vaatii jatkuvaa kehittämistä sekä ammatillista kehittymistä. Arja on erinomainen esimerkki virkamiehestä, joka on pitkäjänteisesti – ja edelläkävijänä – tehnyt koko toimialaa koskevaa kehittämistyötä niin kaupunkiorganisaation sisällä kuin yhteistyössä taiteilijoiden ja kolmannen sektorin kanssa.

Arja on aina korostanut yhteistyön tekemisen merkitystä. Toivon, että sen pidämme jatkossakin mukanamme. Yhteistyö synnyttää

paitsi uusia innovaatioita ja toimintamalleja myös yhteisöllisyyttä, arvostusta, solidaarisuutta ja empatiaa toistemme osaamista kohtaan. Yhdessä olemme aina enemmän kuin osien summa.

Yhdessä olemme
aina enemmän kuin
osien summa.

Kun valtaa on annettu, sitä pitää osata käyttää, Arja on sanonut. Uutena kulttuuripalvelupäällikkönä suhtaudun tehtävääni suurta vastuuta tuntien mutta samalla avoimin ja luottavaisin mielin. Valveen ja yleisten kulttuuripalveluiden henkilökunnalla, Valveen toimijoilla, oululaisella kulttuurin kentällä yleisesti ja minulla on valtavasti osaamista ja näkemystä. Rohkaisenkin meitä kaikkia tunnustamaan ja pitämään mielessä, kuinka etuoikeutettuja olemme. Käyttäkäämme asemaamme Oulun taide- ja kulttuurikentällä viisaasti, harkiten, yhdessä hyvää luoden ja tulevaisuuteen katsoen.

Arja on aina puhunut alan valtakunnallisen seuraamisen tärkeydestä, ja itse lisäisin siihen alan tuntemisen kansainvälisesti: Mei-

dän on syytä paitsi ymmärtää oma tekemisemme osana laajempaa taiteen ja kulttuurin ekosysteemiä myös kyetä tarkastelemaan paikallista toimintaa laajemmasta perspektiivistä. Verkostoituminen niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin on todella tärkeää, ja eurooppalainen yhteistyö kytkee meidät tiiviimmin osaksi kansainvälistä yhteisöä.

Uskon, että yhdessä onnistumme kehittämään Oulusta entistä paremman kulttuurikaupungin ja edistämään yhdenvertaisempaa, moninaisempaa sekä saavutettavampaa taiteen kenttää.

Yhdysvaltalainen kirjailija, feministi ja yhteiskunnallinen vaikuttaja bell hooks on sanonut, että taiteen tehtävä on tehdä enemmän kuin kertoa kuinka asiat ovat – sen tehtävä on kuvitella, mikä on mahdollista. Juuri tuota potentiaalia toivon, että voimme vaalia ja ruokkia. Odotan innolla, mihin se onkaan johdattanut meidät 10, 20 tai 30 vuoden päästä.

Johanna Tuukkanen

Esipuheen pohjana on puhe, jonka uusi kulttuuripalvelupäällikkö Johanna Tuukkanen piti edeltäjänsä Arja Huotarin eläkejuhlassa tammikuussa 2022.

VALLANVAIHTO VALVEELLA

Arja Huotari (vas.) ja Johanna Tuukkanen. Kuva Jarmo Kontiainen

Vuosi 2021 toi Valveelle muutoksia, kun kulttuuritaloa perustamassa ollut **Arja Huotari** eläköityi tehtyään kunnioitettavan neljän vuosikymmenen uran Oulun kaupungin kulttuuripalveluissa. Uutena kulttuuripalvelupäällikkönä ja kulttuuritalon johtajana aloitti **Johanna Tuukkanen**.

Kun Arja Huotari katsoi pitkää uraansa taaksepäin, hän näki menneissä vuosissa aina saman päämäärän: tuoda esiin taiteen ja kulttuurin merkitystä niin, että ihmiset voivat saada niistä innostusta ja sisältöä elämään. Tässä hän tunsi myös onnistuneensa:

”Olen onnekseni saanut tehdä toimialaan liittyen todella laajasti erilaisia asioita ja osallistua käytännön työhön monella tasolla, mikä on lisännyt omaa osaamista ja ymmärrystä. Myös taiteen ja kulttuurin merkitys ymmärretään tänä päivänä paljon aiempaa laajemmaksi.”

Keskeisimmäksi ja myös hienoimmaksi asiaksi työssään hän nosti yhteistyön kulttuurin ja taiteen tekijöiden kanssa.

”Toimijakenttään syntynyt luonteva ja luottavainen yhteys on tehnyt mahdolliseksi oman työn tekemisen ja siinä onnistumisen”, Huotari kiitti.

Yhteisöt ja taiteen ammattilaiset, ja tietysti yleisö sekä kävijät, tekivät hänelle myös Valveesta Valveen – merkittävän kulttuuritalon.

”On hienoa ajatella, mitä kaikkia huikeita tapahtumia ympäri vuoden täällä nykyisin on – ja miten ennakkoluuloton, innostava toimintaympäristö.”

Arja Huotari toimi vuonna 1992 valmistuneen kulttuuritalo Valveen johtajana vuodesta 1994 alkaen.

UUDEN EDESSÄ

Toimijakentältä – kuopiolaisen ANTI-festivaalin parista – taiteen edistäjäksi siirtynyt Johanna Tuukkanen on kansainvälisesti tunnustettu taiteen ja kulttuurin asiantuntija, jolle tärkeää on erityisesti taiteen tasa-arvoisuus ja saavutettavuus.

”Kulttuuripalvelupäällikön tehtävä on tuntunut itselleni todella sopivalta. Tässä yhdistyvät niin kaupunkikehittäminen, kulttuuritoimijoiden työn ja toimintaedellytysten tukeminen kuin kansainvälinen kehittäminen ja kulttuuripääkaupunkityökin.”

Tuukkanen on ensimmäiseltä koulutukseltaan tanssija-koreografi. Hän kertoo, ettei ole koskaan ollut kiinnostunut vain omasta taiteen tekemisestään, vaan aina myös siitä, miten taiteen ja kulttuurin merkitystä voisi lisätä. Nämä painotukset ovat korostuneet myös myöhemmissä opinnoissa.

Valve, joka kokoaa yhteen paljon toimijoita eri aloilta, on tuntunut hienolta työympäristöltä.

”Toimintamme on todella laajaa ja monimuotoista, ja juuri siellä näen myös mahdollisuuksia. On meidän tehtävämme mahdollistaa kulttuurikokemuksia myös heille, joilla osallistumiseen liittyy jotain esteitä.”

SEKÄ ARJA HUOTARILLE ETTÄ JOHANNA TUUKKASELLE VALTAKUNNALLISTA TUNNUSTUSTA KULTTUURITYÖSTÄÄN

19.11.2021 Valveella oli aihetta tuplajuhlaan, kun sekä eläköityvä että juuri aloittanut kulttuuripalvelupäällikkö saivat valtakunnallista tunnustusta kulttuurityöstään. Arja Huotarille myönnettiin Helsingissä ammattijärjestö TAKU:n Taide- ja kulttuurialan asiantuntija -kunniamaininta, ja Johanna Tuukkanen palkittiin Kuopion kaupungin kulttuuritalon kunniamerkillä.

Kuopion kaupungin kultainen

kunniamerkki myönnettiin Johanna Tuukkaselle tunnustuksena kulttuurikentän ja Kuopion hyväksi tehdystä työstä ANTI – Contemporary Art Festivalin perustajana, festivaalin taiteellisena johtajana ja vastaavana tuottajana.

Vuoden 2021 taide- ja kulttuurialan asiantuntijana palkitusta Arja Huotarista mainittiin palkintoperusteissa näin: ”Oulun kaupungissa on tehty hyvää työtä kulttuurin

saavutettavuuden eteen kymmeniä vuosia. Kulttuurin kolmannen sektorin kenttä on kasvanut, ammattimaistunut ja yhteistyö monipuolistunut. Oulussa ollaan tartuttu uusiin tilaisuuksiin, käynnistetty alan eri verkostoja, festivaaleja, elokuvakoulua ja kulttuuritalo Valve. Kaikkien näiden keskiöstä on löytynyt vuosien varrella Arja Huotari, aikaansaava viranhaltija ja pidetty esihenkilö.”

HALUAISIN KUULUA (PARVEEN)!

-TEOS VALAISI VUODEN LOPPUA

Kulttuuritalo Valveen aulatiloissa ihasteltiin vuoden 2021 lopulla vaikuttavaa Haluaisin kuulua (parveen)! -teosta, johon olivat jättäneet kädenjälkensä sadat oululaiset lapset ja nuoret.

Teoskuvat
Maaria Rousu

Pia Leppänen (vas.) ja Indrek Virronen. Kuva Pekka Kallasaari

Näyttävä ja puhutteleva teos keräsi valtavasti ihastelijoita, ja oli tietysti tärkeä myös tekijöilleen. Teoksen takana olivat taiteilija ja opettaja **Pia Leppänen** sekä Oulun koulujen oppilaat. Sen valosuunnittelusta vastasivat **Indrek Virronen** ja **Hannu Eskelinen**.

Kun Pia Leppänen alkoi ideoida yhteisöllistä taideteosta, rauhan ja toivon symbolina tunnettu kurki puhutteli häntä.

”Olin kuullut, että kurkiorigamiperinteen mukaan yli 1000 kurkea poistaa maailmasta pahuutta ja sairauksia. Se tuntui toisen pandemiavuoden lopulla valoisalta”, Leppänen kertoo.

Ajatus sai myös kouluilla innostuneen vastaanoton, ja kulttuuriyhdysohjeiden kautta kymmenet oululaiskoulut vastaanottivat häneltä materiaalipaketin teokseen osallistumiseksi. Kurjet taiteltiin koulujen 1.–8.-luokissa lokakuun 2021 aikana.

YKSILÖLLISET TEOKSET YHTEISESSÄ PARVESSA

Valmiiseen teokseen kuului yli 1500 uniikkia kurkea, jotka oli ripustettu mm. 52 saateenvarjoon. Leppänen kertoi olleensa lopputuloksesta aivan hämillään:

”Se on määrällisestikin jotain aivan huikeaa! Oli uskomatonta, että ylitimme tuhannen kurjen ’tavoitteenkin’ reippaasti.”

Koululaiset saivat origamien tekemiseksi vain taitteluohjeet, muuten tyyli oli vapaa.

”Teoksen keskiössä on yhdessä tekeminen ja yhteisöllisyys. Halusin että jokainen saa taitella paperista juuri omanlaisensa kurjen liitettäväksi parveen.”

Yhteisöllinen taide kiehtoo tekijää, joka on ollut toteuttamassa myös kahta aiempaa Lumo-valofestivaalin yhteisöteosta: vuoden 2019 Trillium Gardenia ja vuoden 2020 Lumoavaa metsää. Itse hän kokee olevansa niissä vain alullepanija.

”Yhteisöllisessä teoksessa kaikkien mukana olijoiden panostus on tärkeää, ja teos on aina valmis vasta kun viimeinenkin osanen on paikallaan. Se tekee näistä projekteista erityisen hienoja”, hän sanoo.

”Tähänkin parveen oli suuri ilo kuulua!”

Haluaisin kuulua (parveen)! -teos oli esillä Valveella 15.11.–19.12.2021. Teos oli osa Lumo Light Festival Oulua, ja se oli toteutettu yhteistyössä Oulun lastenkulttuurikeskuksen kanssa.

Ville-Mikko Sikiö (vas.) ja
Mikko Autio toivottavat kävijät
tervetulleiksi Kaijontuvalle.
Kuva Juuso Haarala

KAIJONTUPA EDISTÄÄ

KAUPUNGINOSA- KULTTUURIA

Kaijonharjuun avattiin yhteisötila Kaijontupa lokakuussa 2021. Entisen terveystaseman neuvolan tilat palvelevat nyt asukkaiden omana olohuoneena.

Yhteisötilasta löytyy yksi iso kokoontumistila ja useita pienempiä huoneita, joissa voi kahvitella, työskennellä tai vaikka tutustua alueen kehityssuunnitelmiin. Toistaiseksi Kaijontuvalla on ollut kävijöille avoimet ovet kahtena päivänä viikossa, ja muina aikoina tilan on voinut varata maksutta omaan käyttöön.

”Yhteisötila on asukkaille, yhdistyksille ja erilaisille käyttäjäryhmille vapaasti varattavissa. Tilan tulevaa käyttöä kehitetään asukkaiden toiveiden ja tarpeiden mukaan”, kaupunginosakulttuurin vastaava tuottaja **Ville-Mikko Sikiö** kertoo.

Yhteisötila on osa laajempaa Kestävä Kaijonharju -hankekokonaisuutta, joka kuuluu ympäristöministeriön koordinoimaan lähiöohjelmaan. Poikkihallinnollisen hankkeen tavoitteena on asuinalueen pitkän aikavälin kehitys sekä asukkaiden hyvinvoinnin lisääminen.

ASUKKAITA KUULLEN

Kestävä Kaijonharju -hankkeessa on keskitytty asukkaiden osallistamiseen, ja heitä onkin kuultu kaikissa alueen kehitysvaiheissa. Samalla on pilotoitu kulttuurisuunnittelu-mallia, jossa perinteisemmistä maankäytön suunnittelun menetelmistä poiketen pyritään syvemmin ymmärtämään alueen erityispiirteitä ja elämäntapoja.

”Tavoitteena on tehdä kaupunkisuunnittelusta asukkaille ymmärrettävämpää ja löytää asukaslähtöisiä ratkaisuja erilaisten kohderyhmien palvelemiseksi”, hanketta koordinoiva **Mikko Autio** yhdyskunta- ja ympäristöpalveluista kuvaa.

Käytössä ovat myös taiteen keinot: yhteisötai-deprojektien ja erilaisten työpajojen kautta voidaan kartuttaa arvokasta tietoa alueen asukkaiden asenteista ja mielipiteistä. Kaijontuvalla tällaista toimintaa ovat toteuttaneet esimerkiksi Kulttuuriosuuskunta ILME Toiveiden torstai -taidetyöpajoillaan sekä yhteistyössä

Kaijonharju tulee olemaan mielenkiintoisen identiteetin omaava kaupunginosa, joka erottuu muista

- Mikko Autio

Pohjoisen valokuvakeskuksen kanssa järjestetty valokuvakävelyjen sarja Kaijonharju Photowalk.

Kokonaisuudessa Kaijonharjasta rakennetaan aktiivista kaupunginosaa, jossa on erinomaiset asumis- ja vapaa-ajanviettomahdollisuudet. Suunnitelmassa on niin ostarille kohoava tapahtumalava erilaisten tapahtumien järjestämiseen kuin uusia virkistysreittejäkin: Kuivasjärven

ja Pyykösjärven ympäristöön rakennetaan uusia kevyen liikenteen rantareittejä, ja Kaijonrannasta Ruskotunturille valmistuu kuntoreitti, joka talvisin palvelee hiihtolatuina.

”Kaijonharju tulee olemaan mielenkiintoisen identiteetin omaava kaupunginosa, joka erottuu muista”, Autio sanoo.

HUVIA JA HYÖTYÄ TUVAN TAPAHTUMISTA

Tapahtumavuosi 2022 käynnistyi Kaijontuvalla helmikuussa Koko Kaijon Talvijuhlalla, jossa kuultiin kansanmusiikkia, kokeiltiin uv-kasvomaalusta ja tanssittiin hiljaisessa metsädiscossa. Hankkeessa on tehty yhteistyötä myös kestävää kehitystä ajavan Folkverkstan-hankkeen kanssa, jonka kautta yhteisötilaan on saatu ompelutarvikkeita ja polkupyörän korjaustyökaluja. Kangasverstaan ja Pyöräverstaan avajaisia vietettiin korjaustyöpajojen merkeissä, jolloin paikalla oli ammattilainen neuvomassa osallistujia. Kevääksi on suunnitteilla myös ainakin kirpputori ja runoilta.

Kestävä Kaijonharju -hanke päättyy vuoden 2022 loppuun.

”Myös Kaijontuvan tulevaisuus on vielä auki, mutta toivomme tietysti toiminnan jatkuvan jollain tavalla”, Ville-Mikko Sikiö päättää.

ELOKUVAKASVATUSMALLIA RANSKASTA OULUUN

Vuosi 2021 toi Oulun lastenkulttuurikeskuksessa toimivan Valveen elokuvakoulun toimintaan uusia kansainvälisiä sävyjä, kun elokuvakoulu liittyi ainoana suomalaisjäsenenä mukaan arvostettuun elokuvakasvatuksen verkostoon *Cinéma, cent ans de jeunesse*.

Elokvakoulun tuottaja Tommi Nevala vieraili verkoston koulutuksessa Ranskassa syyskuussa 2021. Kuva Harri Tarvainen.

Elokvakoulun toiminta on jo pitkään levittäytynyt paitsi Oulun myös Suomen rajojen ulkopuolelle: kansainvälinen yhteistyö on vuosia tuonut muun muassa aasialaisia leirikoulu ryhmiä Valveelle, ja eri maihin ulottuvien verkostojen kautta elokvakoulun harrastajat käyvät ajoittain edustamassa tekemiään elokuvia maailmalla.

Cinéma, cent ans de jeunesse, suomennettuna "Elokuva, sata vuotta nuoruutta", -verkosto on perustettu 25 vuotta sitten elokuvan emämaassa Ranskassa. Lukuvoonna 2021-2022 mukana on kouluja ja osallistujaryhmiä 15 maasta, joiden joukkoon Suomi Valveen elokvakoulun mukanaolon myötä liittyy. Elokvakoulun tuottaja **Tommi Nevala** näkee verkostojäsenyyden kunnianosoituksena ja hienona mahdollisuutena.

"Kyllähän tämä vahvistaa Oulun asemaa vahvana elokvakasvatuksen asiantuntijana Suomessa sekä verkoston kautta myös maailmalla."

OPPIMISTA KAAKKURISSA - JA PARIISISSA

Toiminta avaa mahdollisuuksia myös oululaislapsille ja -nuorille. Paikallista yhteistyötä tehdään Kaakurin koulun kanssa, josta on mukana yksi reilun kahdenkymmenen oppilaan opetusryhmä. Kerran viikossa he osallistuvat elokuvaoppitunnille.

"Verkostossa on tavoitteena opettaa lapsille ja nuorille elokuva- ja medialukutaitoa sekä mahdollistaa heille tilaisuus kohdata elokvakulttuurista ja -taidetta osana kouluopetusta. Pedagoginen malli tulee ranskalaisesta elokvakasvatuksesta elokvakasvat-

taja ja -ohjaaja **Alain Bergalan** johdolla", Nevala kertoo.

Verkostolla on yksi vuosittain vaihtuva yhteinen elokvataiteeseen liittyvä teema, jota ryhmät tarkastelevat lukuvouden ajan elokvanäytteiden ja lyhyiden elokvaharjoitusten avulla. Oppituntien aikana luokanopettajien apuna toimii elokvan ja elokvakasvatuksen ammattilainen. Lukuvouden lopuksi teemasta valmistetaan vielä oma lyhytelokuva.

"Lukuvoosi huipentuu Pariisissa Ranskassa järjestettävään festivaaliin, jossa esitetään lasten ja nuorten tekemiä elokvua, ja he pääsevät keskustelemaan lukuvouden teemasta ja oppimistaan asioista", Tommi Nevala iloitsee.

Ensimmäisen vuoden jälkeen toimintaa on tavoitteena laajentaa myös muille oululaisille kouluille.

KISAMA

JOHDATTA A KIRJALLISUUDEN ÄÄRELLE

Oulun lastenkulttuurikeskuksen sanataidekoulu julkaisi vuonna 2021 hieman hiljaisuudessa uuden verkkosivun. KISAMA – kirjallisuuslähtöisen sanataiteen materiaalipankki pitää sisällään sanataideharjoitustehtäviä lähes kahteensataan kotimaiseen kirjaan.

Se, että Oulun lastenkulttuurikeskuksen verkkosivuilta löytyy vapaasti käytettävissä olevaa sanataideharjoitusmateriaalia, ei ole uusi juttu. Omaa materiaalia on tuotettu sivuille vuodesta 2010 lähtien.

”Emme vain ole oikeastaan koskaan lanseeranneet tätä isommin, vaikka se iso ja tärkeä juttu onkin, meille ja monille muillekin”, vastaavat sanataideopettajat **Anna Anttonen** ja **Kati Inkala** kertovat.

Ajatus omien sanataideharjoitusten julkaisemisesta syntyi aikanaan Saareen-näyttelyn myötä. Saareen oli sanataidekoulun ensimmäinen iso teemalähtöinen näyttelytuotanto, joka perustui reiluun kahteenkymmeneen koti-

maiseen kirjaan.

”Halusimme nostaa kirjoja ja niiden tekijöitä esiin, samoin kuin koko sanataidekasvatuksen kenttää. Keksimme tehdä harjoituksia nettiin ja antaa ne vapaasti kaikkien käyttöön”, Inkala kertoo.

Harjoituksille mietittiin muoto, joka on edelleen sama: mukana on pieni sitaatti kirjasta ja sen jälkeen aiheeseen liittyvä sanataidetehtävä.

”Konsepti osoittautui todella pidetyksi, ja saimme siitä heti ensimmäisenä vuonna paljon positiivista palautetta”, Anttonen sanoo.

HELPPOUTTA HAKUKONEELLA

Vuodesta 2010 lähtien sanataideharjoitus-sivu on täydentynyt joka

kevät lanseerattavan teemakirjallisuuspaketin myötä. Mukana on niin pienille lapsille, koululaisille kuin nuorillekin suunnattuja kirjoja ja myös joitain aikuistenkirjoja.

Pitkään sanataideharjoitukset olivat pdf-tiedostoja, jotka avautuivat verkkosivuilta kirjan kansikuvaa klikkaamalla.

”Lopulta sanataideharjoituksia alkoi olla niin paljon, että sivua oli vaikea käyttää. Kieku-kirjailuvierailuhankkeen saama rahoitus lopulta mahdollisti sen, että saimme KISAMA:n avattua”, Inkala kertoo.

Uusi sivu on helppokäyttöinen ja saavutettava. Se perustuu hakukoneeseen, jolla materiaalia voi selata tekijän, genren, näyttelytuotannon tai kohderyhmän mukaan.

*"KISAMA-sanataideharjoituspankki on va-
paasti kaikkien käytettävissä. Sitä voi hyvin
hyödyntää vaikkapa kuratoidun materiaalin
kirjavinkkipakettina", Anna Anttonen (oik.) ja
Kati Inkala mainitsevat. Kuvat Sanna Krook.*

TAVOITTEENA LUKEMINEN JA LUOMINEN

"Haluamme työssämme edistää sitä, että niin lapset, nuoret kuin aikuisetkin tarttuisivat kirjoihin ja lukemiseen. Ja sen jälkeen kun kirja on jo luettu, palaisivat sen ääreen", Anttonen ja Inkala kuvailivat.

Sanataideharjoitukset ovat yksi vastaus siihen, miten luettua voisi käsitellä – ja miten lukemastaan voisi inspiroitua ja keksiä jotain ihan omaa.

"Ajattelemme, että kirja on taideteos, jonka äärellä voi syntyä jotain uutta."

Lukemisen, kirjojen ja sanataiteen esille nostaminen on heidän työnsä lähtökohta. Se on tausta-ajatus myös vuodesta 2007 läh-

tien järjestetyssä Lumotut sanat-festivaalissa.

"Lumotut sanat on taidekasvatusfestivaali, johon kuuluvat olennaisesti kirjallisuuslähtöisen näyttelyn taidemaailma ja siellä järjestettävät työpajat", Anttonen mainitsee.

Se, että näyttelyn kirjoista on tarjolla tietoa ja materiaalia, tekee kokemuksesta syvemmän.

"Kirjat voivat kuljettaa niin lapset kuin aikuisetkin näyttelyn maailmaan jo ennen vierailua ja vielä sen jälkeen. Näin kokemus ei jää irralliseksi, ja kirjat ja niihin liittyvät tehtävät voivat tulla osaksi koulujen ja varhaiskasvatuksen arkea – silloinkin, kun festivaalilla vieraileminen ei ole mahdollista."

KISAMA – kirjallisuuslähtöisten sanataideharjoitusten pankki on osa kulttuuritalo Valveen sivustoa ja löytyy osoitteesta www.kulttuurivalve.fi/kisama.

LYHYESTI

VALVEEN VUODESTA

Kuvat
Maaria Rousu

VALVELIVESSÄ JULKAISTIIN IKÄIHMISTEN TOIVEKAPPALEITA

Vanhustenviikon kunniaksi ValveLivessä julkaistiin lokakuussa 2021 viisi tarinallista musiikkivideota, joissa kuullaan ikäihmisiltä kerättyjä toivekappaleita **Osmo Hakosalon** ja **Anne-Mari Kanniaisen** muodostaman Rällä-duon esittämänä. Suomalaisten klassikkokappaleiden lisäksi videoilla kuullaan tarinoita toivekappaleiden takaa. Toivekappaleet ja tarinat kerättiin oululaisissa palvelutaloissa syksyllä 2020, mikä oli tärkeä osa toteutusta. Projektille on suunnitteilla myös jatkoa.

Videojulkaisuilla haluttiin tuoda ikäihmisille kulttuurikokemuksia aikana, jossa koronapandemia on rajoittanut esimerkiksi esitysvierailuja. Videot ovat katsottavissa vuoden ajan julkaisusta.

VALTAKUNNALLINEN KENEN LUONTO? -NÄYTTELY VIERAILI VALVEELLA

Maamme kautta aikain laajimman luontoa käsittelevän valokuvahankkeen Kenen luonto? näyttelykiertue rantautui Pohjoiseen valokuvakeskukseen sekä Valvegalleriaan 4.9.–3.10.2021. Vaikuttavassa näyttelyssä nähtiin monimuotoisia luontotulkintoja alan huippunimiltä sekä nousussa olevilta lupauksilta. Taiteen edistämiskeskuksen koordinoima valtakunnallinen hanke on kiertänyt valokuvakeskuksissa ja taidemuseoissa eri puolilla Suomea.

Kenen luonto? -hanke on yhdistänyt valokuvataiteilijoita ja luontokuvaajia, tieteentekijöitä sekä kaikkia luonnosta kiinnostuneita pohtimaan yhdessä uutta luontokuvausta sekä sen roolia yhteiskunnallisen keskustelun herättäjänä. Hanke puhuu luonnon puolesta, nostaa esiin huippuosaamista ja rakentaa uudenlaisia toiminta-alueita ammattilaisille ja harrastajille.

LEFFAFESTARI JUHLI 40-VUOTISTA TAIVALTAAN!

Oulun kansainvälistä lasten- ja nuortenelokuvien festivaalia vietettiin Valveella 13.–21.11.2021. Tasavuotia juhlinut festivaali teki kaikkien aikojen kävijäennätyksen, kun elokuvanäytöksissä ja oheistapahtumissa vieraili yli 75 500 kävijää.

”Festivaaliohjelmistoon etsittiin positiivisia elokuvia. Olemme iloisia siitä, että niin moni pääsi niistä nauttimaan. Suuressa osassa riemastuttavaan kävijämäärään oli pitkin vuotta järjestetty juhlakiertue”, **Mika Anttolainen** festivaaliorganisaatiosta summaa.

Mukana juhlahulinnassa oli monia kansainvälisiä ja kotimaisia elokuvantekijöitä. Moni heistä oli mukana myös toista kertaa järjestetyssä Oulun Lastenelokuvafoorumissa, jonka ohjelmassa oli sekä ammattilaispäivä että kaikille avoin yleisöpäivä. Festivaalin 40-vuotisjuhlanäyttelyssä Valvegalleriassa animaattori **Tini Sauvon** töitä, Oulun taidekoulun teoksia sekä historiaa humisevia festivaalijulisteita kävi marraskuun aikana katsomassa yli 4 400 näyttelyvierasta.

Oulun kansainvälinen
lasten- ja nuorten-
elokuvien festivaali.
Kuva Janne Isokääntä.

KULTTUURITARJOTTIMELLA KULTTUURIPALVELUJA SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON YKSIKÖILLE

Yksi yleisten kulttuuripalveluiden ja kulttuurihyvinvoinnin kehittämistehtävistä vuonna 2021 oli kulttuuritarjottimen perustaminen yhdessä hyvinvointipalveluiden kanssa. Kulttuuritarjotin kokoa kulttuuri toimintaa ja -tekijöitä, ja sen avulla hoiva- ja asumisyksiköt löytävät nämä paremmin ja voivat valita itselleen sopivia sisältöjä. Oulun kaupungin hyvinvointipalvelut käyttää toimintaan lahjoitusrahastoavustusta.

Kulttuuritarjottimen tavoitteena on edistää hyvinvointipalveluiden asiakkaiden kulttuuristen oikeuksien yhdenvertaista toteutumista ja parantaa heidän elämänlaatuaan taiteen keinoin. Kohderyhmänä ovat Oulun kaupungin alueella toimivat hoiva- ja asumisyksiköt eli esimerkiksi ikäihmiset sekä erityispalveluiden asiakkaat. Kulttuuritarjotin on voimassa vuoden ja sitä kehitetään saadun palautteen perusteella.

OULU - LASTENMUSIIKKI- PÄÄKAUPUNKI 2021

Lastenmusiikki ry nimesi Oulun vuoden 2021 lastenmusiikin pääkaupungiksi - palkitsemisperusteiksi mainittiin kaupungin pitkä ja vahva lastenmusiikkiperinne. Vuoden aikana Oulussa keskityttiin työllistämään lastenmusiikin ammattilaisia ja tarjoamaan eri ikäisille lapsille musiikkielämyksiä: esimerkiksi syksyn 2021 aikana järjestettiin 44 konserttia, jotka toteutettiin kolmen paikallisen lastenmusiikkiyhityksen sekä Oulu Sinfonian voimin 30 eri koululla.

Juhlavuoden innostamana perustettiin myös avoin Oulun lastenmusiikin verkosto, johon on liittynyt mukaan lastenmuusikoita, musiikkikasvattajia sekä kulttuuri- ja opetusalan ammattilaisia.

"Toimijaverkoston kanssa tehty yhteiskehittäminen on ollut erittäin arvokasta. Dialogi eri toimijoiden välillä on lisännyt yhteistä ymmärrystä ja tarjonnut näkymiä myös siihen, minkälainen rooli kaupungilla tulisi olla alan kehittämisessä", lastenkulttuuripäällikkö **Katri Tenetz** sanoo.

24. Valtakunnallisen Monologikilpailun voitti Niina Hosiasluoma teoksellaan "Minä olen Hossu". Voittajan valitsi teatterialan ammattilaisista koostuva raati Janne Kuustien johdolla. Kuva Mitro Härkönen.

24. VALTAKUNNALLINEN MONOLOGI- KILPAILU TOI TEATTERIA KOTISOHVILLE

Teatteri Akseli Klonkin järjestämää Valtakunnallista Monologikilpailua vietettiin neljättä kertaa kulttuuritalo Valveella 12.-14.2.2021. Koronarajoitusten vuoksi tapahtuma toteutettiin striimattuna yhteistyössä ValveLiven, Karanteeniteatterin ja Tiketin kanssa. Kilpailuun haki 49 osallistujaa, joista mukaan oli valittu 20 esitystä.

"Kaikki kilpailuun valitut esitykset olivat todella ammattitaitoisesti tehtyä laadukasta teatteria", Teatteri Akseli Klonkin johtaja Janne Kuustie kertoo.

Monologikilpailu on perustettu 25 vuotta sitten Pieksämäellä, ja se on ainoa lajissaan Suomessa.

OULUN SARJAKUVAFESTIVAALI JÄRJESTETTIIN 10. KERRAN

Vuodesta 2012 alkaen järjestetyn Oulun Sarjakuvafestivaalin ohjelmistossa oli vuonna 2021 ennennäkemätön määrä sarjakuvataiteilijoita ja muita alan ammattilaisia.

"Festivaalilla oli ohjelmanumeroita yli 30, ja lisäksi suuri määrä näyttelyitä. Ohjelmistoon pääsi osallistumaan pääsääntöisesti livenä, mutta kehitimme tapahtuman tueksi myös virtuaalista keskustelua", Oulun Sarjakuvaseuran toiminnanjohtaja **Harri Filppa** kertoo.

Marraskuun lopussa järjestetyn tapahtuman vieraina nähtiin sekä monille tuttuja kasvoja että nuoria vielä tuntemattomampia tekijöitä. Vieraina festivaalilla olivat muun muassa **Peter Snejbjerg** (Tanska), **Mari Ahokivou**, **Jiipi Uusitalo**, **Ville Ranta** ja **Milla Paloniemi**.

METSÄSEIKKAILU VALLOITTI KIIMINGISSÄ

Metsäseikkailu-satuseikkailukierros vei kesäkuussa 2021 Lumotut sanat - lasten ja nuorten sanataideviikkojen ohjelmaa myös Koitelin-koskelle, Kiiminkiin. "Taikametsän Metsänvartija on nukahtanut, ja Vehka-menninkäinen etsii apua hänen herättämiseensä. Ilman Metsänvartijaa metsä on pulassa, ja vain lapset voivat pelastaa tilanteen. Lähde Vehkan mukaan etsimään ainesosia herätysjuomaan ja auta häntä pelastamaan metsä", Metsäseikkailun työryhmä houkutteli.

Metsäseikkailun järjesti kaupunginosakulttuurin työryhmä tuotantoassistenttien **Mira Pirttialon** ja **Lea Rathjen** vetämänä. Tapahtuma varattiin nopeasti loppuun, ja se keräsi osallistujilta paljon kiitosta.

Metsäseikkailu

A UNIQUE ACTOR AMONG FINNISH CULTURAL CENTRES

Cultural Centre Valve is a place for exhibitions, concerts, performances, workshops and shows of different genres, located in the heart of the city of Oulu. Valve is not only a vibrant house for events, but also the home for many cultural organisations. Valve co-operates widely with different actors, artists and event organisers and maintains a variety of facilities for the arts and cultural sector to use. Different festivals are organised in Valve throughout the year.

Cultural Centre Valve operates under the city of Oulu. Oulu Culture Centre for Children and Youth operates in Valve. In addition, urban neighbourhood culture services and arts and well-being services are also produced at Valve.

For more information on Valve can be found at www.kulttuurivalve.fi/en/

FESTIVALS AT VALVE IN 2021

- National Monologue Competition in February
- Lumotut sanat – Festival of Creative Writing and Literature in April–June
- Oulu Pride in August
- Oulu August Festival in August
- Oulu Art's Night in August
- Literary Art Festival Muusajuhlat in August
- Oulunsalo Soi – Chamber Music Festival in August
- Oulu Music Video Festival in August
- OuDance Festival in September
- Kehä – Festival of Dyadic Art in October
- The Irish Festival of Oulu in October
- Lumo Light Festival of Oulu in November
- Oulu Comics Festival in November
- Oulu International Children's and Youth Film Festival in November

Due to the Covid-19 pandemic, some of the festivals were organized virtually in 2021.

In June 2021 Oulu was selected to be the European Capital of Culture 2026.
Photo by Sanna Krook.

BRIEFLY ON VALVE'S YEAR 2021

You'll find Valve's year 2021 in numbers on page 19.

CHANGES IN THE MANAGEMENT

One of the founders of Cultural Centre Valve, **Arja Huotari**, retired after four decades of working for the cultural services of the city of Oulu. **Johanna Tuukkanen** started as the new head of cultural services and the director of Valve. Tuukkanen is an internationally recognized expert in the field of art and culture, for whom equality and accessibility in art are especially important.

"The job as the head of cultural services has suited me very well. It combines urban development, supporting the pre-conditions and work of cultural actors, international development, and the work for the European Capital of Culture."

NEW COMMUNITY CENTRE IN KAIJONHARJU

Kaijonharju Community Centre (Kaijontupa) was opened in October 2021. The former health centre serves now as a shared living room for Kaijonharju residents. For now, the centre has been open two days a week, and it can also be booked free of charge by residents and organisations at other times. "The future use of the space is shaped according to the wishes and needs of the residents," says **Ville-Mikko Sikiö**, the executive producer of urban neighbourhood culture.

The community centre is part of Sustainable Kaijonharju project that is part of the Suburb Programme 2020–2022 coordinated by the Ministry of the Environment. The objective of the programme is to achieve positive, long-term development that facilitates the residents' well-being and the areas' vitality.

FILM EDUCATION MODEL FROM FRANCE TO OULU

The Valve Film School operates at the Oulu Culture Centre for Children and Youth. The year 2021 brought new international aspects to the activities of the film school, as it joined the prestigious 25-year-old film education network Cinéma, cent ans de jeunesse as the only Finnish member.

"The aim of the network is to teach children and young people film and media literacy and to give them the opportunity to experience film culture and art as part of school education," says the Valve Film School's producer **Tommi Nevala**.

Local co-operation is done with the Kaakkuri school, and after the first year the aim is to expand the activities also to other schools in Oulu.

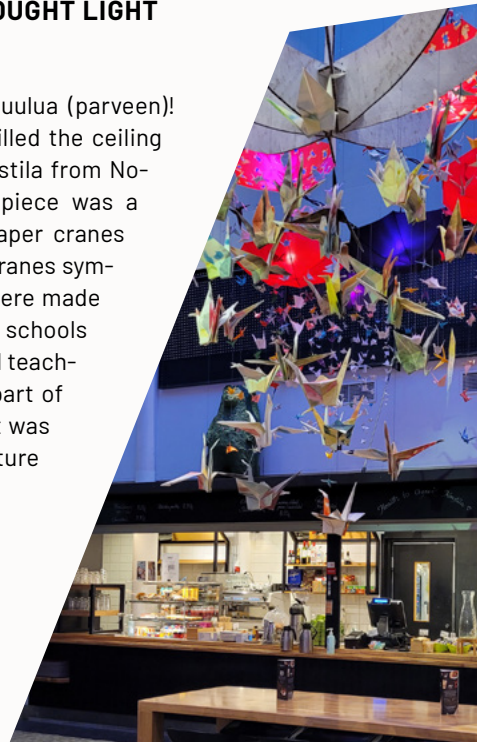
FILM FESTIVAL CELEBRATED ITS 40TH ANNIVERSARY

Oulu International Children's and Youth Film Festival was held at Valve in November. The 40-year-old festival had a record-breaking audience of over 75,000 visitors.

ARTWORK BY STUDENTS BROUGHT LIGHT INTO THE DARK SEASON

The fascinating piece Haluaisin kuulua (parveen!) – I'd like to belong (to a flock)! – filled the ceiling of Valve's lobby and Café H20 Konstila from November to December 2021. The piece was a collection of over 1,500 unique paper cranes hanging from over 50 umbrellas. Cranes symbolize hope and peace, and they were made by hundreds of students from the schools of Oulu together with the artist and teacher **Pia Leppänen**. The piece was part of Lumo Light Festival of Oulu, and it was a co-production with the Oulu Culture Centre for Children and Youth.

Photo by Maaria Rousu

VALVE ON TEKIJÖIDENSÄ SUMMA

VALVEELLA VUODEN 2021 AIKANA TOIMINTAA JÄRJESTIVÄT MM.

- Airnest Productions
- Amanecerá
- AKdance
- Auroora joogakoulu
- Balettikoulu Sinikello
- Eläkeliiton Oulun yhdistys
- Esteetön
- Flamencoyhdistys Palo Nuevo
- Flow Productions
- Hahaha Dance School
- H2O Konstila
- JoJo – Oulun Tanssin Keskus
- Kaltio
- Kinky Carnival Burlesque
- Kulttuuriosuuskunta ILME
- Mielenliikkeet
- Mielenvireys
- North-Hill Country Dancers
- Oulu Big Band
- Oulu Dance Academy
- Oulun Elokvakeskus
- Oulun Eläkkeensaajat
- Oulun esittävän taiteen koulu Lenninsiipi
- Oulun juhlatiivit
- Oulun kameraseura
- Oulun kansainvälinen lasten ja nuortenelokuvien festivaali
- Oulun kaupungin sivistys ja kulttuuripalvelut
- Oulun Lyseon lukio
- Oulun Lääketieteellinen kiltta
- Oulun Musiikkijuhlat
- Oulun Musiikkivideofestivaalit
- Oulun Ruskayhdistys
- Oulun Vanha Musiikki
- Oulunsalo Tango
- Oulun Sarjakuvaseura

- Oulun Seudun Muistiyhdistys
- Oulun Suomi-Unkariseura
- Oulun taidekoulu
- Oulun Taiteiden Yö
- Oulun Taiteilijaseura -63
- Oulun Voimisteluseura
- Oulun Ylioppilasteatteri
- Oulu opisto
- Oulunsalo Soi
- Osuuskunta Waria
- Pohjoinen valokuvakeskus
- Sahaja Yoga
- Soiva Siili
- Suomen Kulttuurirahaston Pohjois-Pohjanmaan rahasto
- Taito Pohjois-Pohjanmaa
- Tango Invernal
- Tanssiseura Iso O
- Teatteri Akseli Klonk
- The Irish Festival of Oulu
- Uuden Musiikin lokakuu
- Vuolle Settlementti

Lisäksi kulttuuritalo Valve on tehnyt vuoden 2021 aikana yhteistyötä lukuisien taiteilijoiden sekä yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Valveella majailevien toimijoihin voit tutustua lisää: www.kulttuurivalve.fi/fi/valve/toimijat

FESTIVAALIT VALVEELLA 2021

- Valtakunnallinen monologikilpailu helmikuussa
- Lumotut sanat -sanataideviikot huhti-kesäkuussa
- Oulu Pride elokuussa
- Oulun juhlatiivit elokuussa
- Oulun Taiteiden Yö elokuussa
- Oulun Muusajuhlat elokuussa
- Oulunsalo Soi -festivaali elokuussa
- Oulun Musiikkivideofestivaalit elokuussa

- OuDance-festivaali syyskuussa
- Kehä – kahdenkeskisen taiteen festivaali lokakuussa
- The Irish Festival of Oulu lokakuussa
- Lumo-valofestivaali marraskuussa
- Oulun Sarjakuvafestivaali marraskuussa
- Oulun kansainvälinen lasten- ja nuortenelokuvien festivaali marraskuussa

Koronaepidemian vuoksi osa festivaaleista järjestettiin osin virtuaalisesti vuonna 2021.

OULUN KAUPUNGIN KULTTUURIN JA TAITEEN SOPIMUSKUMPPANIT 2018–2021

- Flow ry
- The Irish Festival of Oulu ry
- JoJo – Oulun Tanssin Keskus ry
- Kulttuuriosuuskunta ILME
- Oulun Kulttuuritapahtumayhdistys ry
- Nukketeatteriyhdistys Akseli Klonk ry
- Uleåborg Jazz Organisation ry / Oulu All Star Big Band
- Oulun elokuvakeskus ry
- Oulun musiikkivideofestivaalit ry
- Oulun Sarjakuvakeskus ry
- Oulun taiteilijaseura 63 ry
- Pohjoinen valokuvakeskus ry
- Proto ry
- Soiva Siili Ay
- Oulun kirjailijaseura ry

Kulttuuritalo Valve tekee yhteistyötä Oulun kaupungin sopimuskuppaneiden kanssa. Useiden kumppaneiden toiminta on keskittynyt Valveelle.

VALVEEN VUOSI LUKUINA / VALVE'S YEAR IN NUMBERS

126 739

Kokonaiskävijämäärä Valveella /
Visitors at Valve

55

Tanssiteatteriesityksiä /
Dance performances

74

Teatteriesityksiä /
Theatre performances

329

Elokuvanäytöksiä /
Film screenings

14

Festivaaleja /
Festivals

20

Konsertteja /
Concerts

3

ValveLiven tuotannot /
ValveLive productions

84

Valveen alueellisia kulttuurituotantoja /
Valve's productions in neighbourhoods
and suburbs

11 839

Lastenkulttuurin verkkosisältöjen
käyttäjämäärä / Children's Culture
online content views

25 834

Lastenkulttuuritoiminnan käynti-
kertoja / Visits to Children's Culture

NÄYTTELYJEN MÄÄRÄ / NUMBER OF EXHIBITIONS

14

Pohjoisen valokuvakeskuksen galleria /
Northern Photographic Center

7

Kahvilan H2O Konstilan
näyttelytila / Exhibition space at
Cafe H2O Konstila

8

Valvegalleria / Valve Gallery

5

Sarjakuvagalleria! /
Comics Gallery

17

henkilöä vakituudessa työsuhhteessa /
permanent employees

79

henkilöä muissa työsuhhteissa tai
harjoitteluisissa / other employees or
trainees during the year

Valve oli suljettuna vuonna 2021 koronarajoitusten vuoksi kokonaan
tai osin 1.1.– 9.5. sekä kesätauon ajan 5.7.–1.8.

Valve was closed in 2021 due to the Covid-19 pandemic restrictions
1 Jan–9 May, as well as during the summer break 5 July–1 Aug.

103

Yhteensä / Total

KULTTUURITALO VALVE AVOINNA
ma-pe klo 8-22, la-su klo 10-22

KULTTUURIVALVE.FI

  /KULTTUURIVALVE

valve